

vzťahy medzi žiakmi v školách

Postoje žiakov základných škôl voči spolužiakom z rôznorodých skupín sú odmietavé. Tolerancia k odlišnostiam a spolupatričnosť je u žiakov kontrolovaných ZŠ slabá. Zistila to Štátna školská inšpekcia, ktorá v nadväznosti na tematickú inšpekciu zameranú na podmienky inkluzívneho vzdelávania v základných školách zisťovala aj postoje žiakov k žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP). Na tento účel bol použitý špecializovaný dotazník administrovaný 1 055 žiakom 5. až 9. ročníka ZŠ, čo predstavovalo 66,8 % všetkých žiakov na 2. stupni v 11 kontrolovaných ZŠ.

Z výsledkov vyplynulo, že dve tretiny žiakov poznajú žiaka so ŠVVP a štvrtina žiakov sa s ním priamo stotožňuje. Zároveň sú však postoje k nim odmietavé, málo ústretové, formálne.

“Akceptovanie spolužiakov z iných skupín, či už zdravotne znevýhodnených, alebo pochádzajúcich z odlišných pomerov, je pre žiakov a celkovú atmosféru v škole mimoriadne dôležité. Školy by mali vedno s rodičmi rozvíjať u detí empatiu, aktívne počúvanie, súdržnosť. Výsledkom má byť spolupatričnosť, avšak naša kontrola ukázala alarmujúce čísla. Zarážajúcim zistením je, že až tretina žiakov pociťuje negatívne emócie voči žiakom, ktorí sú ‘iní’,” povedala hlavná školská inšpektorka Alžbeta Štofková Dianovská.

Sociálny odstup sa prejavoval napríklad v neochote prijať pozvanie na návštevu k žiakovi so ŠVVP, či pozvať ho na oslavu narodenín. Dve tretiny žiakov uviedli, že nie sú ochotní vzdať sa svojho voľného času v prospech žiaka so ŠVVP. Tajomstvá by im prezradila len tretina z nich. Celkovo možno konštatovať, že v kontrolovaných školách v jednotlivých ročníkoch žiaci prítomnosť rozmanitých skupín žiakov v triedach nevnímali priateľsky, ale skôr formálne. Napriek tomu, že všetky kontrolované školy deklarovali realizáciu skupinových preventívnych aktivít, ani jedna z nich nebola zameraná na rozvíjanie empatie, aktívneho počúvania, súdržnosti v triede, zvýšenej tolerancie k odlišnostiam a posilneniu spolupatričnosti.

Všetky zistenia ako i odporúčania sú súčasťou správy [Podpora inkluzívneho vzdelávania žiakov základných škôl v SR v školskom roku 2023/2024 v SR](#)